

Ўзбекча

الازبكية

الازبكية

تَفْسِيرُ
العُشْرِ الْاٰخِرِ

من القرآن الكريم

Қуръону Каримнинг охирги уч порасининг

Қуръону
Каримнинг
охирги уч
порасининг

тафсири ва

ҳар бир мусулмонга зарур
шариат масалалари

www.tafseer.info

Муқаддима:

Аллоҳга ҳамду санолар ва севикли пайғамбаримиз Муҳаммадга Аллоҳнинг салавоту саломларини йўлагандан кейин, эй, мусулмон оғанилар ва опа-сингилларим, биз учун энг аввало тубандаги тўрт масалани билиш ўта муҳимдир:

1 Илм. Илм – бу ҳар бир банданинг Аллоҳ таолони, У юборган пайғамбарни ва динни таниб, билишлигидир. Чунки, Аллоҳ таолога Уни танимай туриб ибодат қилиш дуруст эмас. Ким Аллоҳни танимасдан ҳам ибодат қилавераман деса – адашади ва бу билан насороларга ўхшаб қолади.

2 Амал. Аммо, илм олиб (Аллоҳни таниб) туриб ибодат қилмаганлар эса, яхудийларга ўхшайди. Шайтон инсонни адаштириб, “Илм олмай юраверсанг, Аллоҳнинг олдидаги сўроқ пайтида ҳам “Мен билмаган эдим” деб қутулиб кетасан” дейди. Шайтон Нуҳ алайҳиссаломнинг қавмини мана шу каби сўзлар билан алдаганида улар **“Аллоҳнинг олдида масъул бўлгандан кўра, эшитмай қўйганимиз афзал”** деб **“Бармоқларини қулоқларига тиқиб, кийимлари билан (бошларини) ўраб олганлар”**. («Нуҳ» сураси. 7-оят)

3 Илмга даъват. Уламолар – пайғамбарларнинг меросхўрлари бўлганлиги сабабли, пайғамбарлардан қолган илмни (динни) халқларга тарқатишлари, унга даъват қилишлари лозим. Йўқса, яхудийлар сингари Аллоҳнинг лаънатига дучор бўлиб қолишлари аниқ. Аллоҳ таоло яхудийлар ҳақида: **“Уларни (одамларни) қилган гуноҳ ишларидан қайтармаганлар. Бу ишлари нақадар ёмондир!”** деган. («Монда»-79)

4 Сабр. Бунинг маъноси илм олиш, унга амал ва даъват қилиш йўлидаги машаққатларга сабр қилмоқдир.

■ Халқимиз орасидаги диний саводсизликни йўқотишга бир озгина ҳисса қўшиш мақсадида ва зарурий илмларни изловчилар учун мана шу китобни тайёрладик. Бу китоб Қуръону Каримнинг охириги уч пораси оятларининг маъноларини, баъзи тафсириларини ҳамда ўқувчиларга энг зарур деб ҳисобланган шариат масалаларини ўз ичига олгандир. Шунингдек, биз бу китобда шариат масалаларини имкони борича қисқа беришга ва Расулуллоҳнинг саҳиҳ хабарларигагина чекланишликга интилдик. Албатта, биз комиллик даъво қилмаймиз, зеро, комиллик фақат Аллоҳга хос хусусиятдир. Агар бу меҳнатимиз самарасида тўғрилиқ бўлса у Аллоҳдан, хатолар ва камчиликлар бўлса, у ўзимиздан ва шайтондандир. Ҳақни комил қилиш борасида бизнинг хатоларимизни ва камчиликларимизни кўрсатиб берган биродарларимизга Аллоҳнинг раҳмати бўлсин демоқчимиз. Сўзимизнинг охирида, мана шу лойиҳада иштирок этиб, китобни тайёрлашга, бостиришга, тарқатишга, ўқишга ва ўқитишга ҳисса қўшган биродарларимизга Аллоҳдан энг яхши мукофотлар тилаб қоламиз!

Аллоҳ таоло севикли пайғамбаримизга, унинг оила аъзоларига ва саҳобаларига салавоту саломларини йўллагай!

Бу китобга ислом оламидаги эътиборли уламолар яхши баҳо беранлар.

Қўшимча маълумотлар, табарруотлар ва ҳамкорлик қилишни хоҳлаганлар учун унвон: www.tafseer.info ва uzb@tafseer.info

бундай деган эдилар: **“Мен пайғамбаримизнинг (саллаллоҳу алайҳи ва саллам) мана шу ҳадисларини эшитганда ўшал тундаёқ васиятимни ёзиб, тайёрлаб қўйдим”**.

— Имом Аҳмад раҳимаҳаллоҳ айтганлар: “Мен қайси ҳадисни ёзган бўлсам унга амал қилдим. Ҳатто бир куни **“Пайғамбаримиз (саллаллоҳу алайҳи ва саллам) ҳижома қилдиргач Абу Тоййибга бир динор бердилар”** деган ҳадисларини ёзганимда ҳижома қилгувчи табибни чақириб, ҳижома қилдирдим ва хизмат ҳақини бердим”.

— Имом Бухорий “Мен (ҳадисдан) ғийбат ҳаромлигини билганимдан кейин (то умримнинг охиригача) ғийбат қилмадим” деганлар.

— Ибнул Қаййим Жавзийя пайғамбаримиз саллаллоҳу алайҳи ва салламнинг **“Кимда ким ҳар бир намозидан сўнг Оят у Курсийни ўқиса, ўлганидан кейин унинг жаннатга киришига ҳеч нарса монеълик қилмас”** деган ҳадисларини эслаб, “Эшитишимча Шайхул Ислом (Ибн Таймийя) мана бундай деган эканлар: **“Мен мабодо унутибгина қолмасам ёки шунга ўхшаган бир нарса бўлмаса, ҳеч бир намоздан кейин Оят у Курсийни ўқимай қолмадим”**.

— Муҳтарам ўқувчи! Илм ва амални ўзлаштиргандан кейин сизнинг вазифангиз Аллоҳ берган илмга одамларни даъват қилишдан иборатдир. Ўзингизни илм олиш, бошқаларни эса илм таҳсил қилиш савобидан маҳрум қилманг! Пайғамбаримиз саллаллоҳу алайҳи ва саллам илм ўқиш ва ўқитиш борасида мана бундай ҳадисларни айтганлар:

☀ **“Ким (одамларни) бир яхшилик сари йўлласа унга худди ўша яхшиликни қилганларнинг савобидек савоб ёзилажак”** деганлар. (Муслим).

☀ **“Сизларнинг орангиздаги энг яхшиларингиз Қуръонни ўрганганлар ва ўргатганлардир.** (Бухорий).

☀ **“Мендан бир оят бўлса ҳам (ўрганиб, бошқаларга) етказингиз!”** (Муттафақун алайх)

☀ **“Инсон фарзанди вафот қилгач амаллари тўхтар ва фақат уч нарсагина тўхтамас. Улар: жорий садақа, фойдаланилган илм ва орқасидан дуо қиладиган солиҳ фарзанддир”**. (Бухорий, муслим ва Аҳмад).

❖ **Огоҳ бўлинг:** Биз – мусулмонлар кун сайин “Фотиҳа” сурасини (фақат фарз намозларнинг ўзида) ўн етти карра такрорлаймиз ва “Ғойрил мағзуби алайҳим...” оятида Аллоҳга ёлвориб, бизларни илмига амал қилмаган яхудийларга ўхшатмасликни, “Ва лаззоллийн” оятида эса, билиб туриб адашган насороларга ўхшатмаслигини сўраймиз. Аммо, минг афсуски, кундАлик ҳаётимизда худди яхудлар каби билганимизга амал қилмасликни ва худди насоролар каби кўра-била туриб залолатни танлаб олишни одат қилиб олганмиз!

Аллоҳ таоло барчаларимизни фойдали илм ва солиҳ амал билан ризқлантисин! Пайғамбаримиз Муҳаммадга, унинг аҳлу оиласига, саҳобаларига ҳамда то қиёмат уларнинг изидан юргувчиларга Ўзининг салавоту саломларини йўлласин! Омин!